

Research Paper

Investigating the Factors Affecting the Development of Social Growth of Professional Football Players in Iran**Mohammad Bagher Askarnia¹, Mohammad Rahim Najafzadeh²,
Hamid Janani³, and Jafar Barghi Moghaddam⁴**

1. Ph.D student of Sport management, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran
2. Assistant Professor, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran (Corresponding Author)
3. Assistant Professor, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran
4. Assistant Professor, Department of Physical Education, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran

Received:

31 Aug 2020

Accepted:

20 Dec 2020

Keywords: Social
Development,
Social skills,
change,
Football**Abstract**

The purpose of this study was to investigate the factors affecting the development of social development of professional football players in Iran. The method of the present study was mixed. In the qualitative section, 14 experts aware of the subject of research were identified as a sample. These individuals were selected according to criteria including higher education and related to the field of research, practical experience in the field of research as well as research and scientific background. In the quantitative section, 196 players of the Premier Football League were identified as a research sample. After distributing and collecting research questionnaires, 165 questionnaires were collected and analyzed. The results showed that 25 factors were identified as effective factors on the development of social development of professional football players in Iran. These factors were classified into 5 categories including individual, family, sports, technical and cultural factors.

Extended Abstract**Abstract****Introduction**

In recent years, much attention has been paid to the development of social

skills (Inghilleri, 2015). Social skills, while improving the individuals' interaction with the community, cause them to make good use of existing opportunities and potentials.

---

1. Email: mohammadbager.askarnia@gmail.com

2. Email: najafzadehrahim@yahoo.com

3. Email: janani-hamid@yahoo.com

4. Email: barghi@iaut.ir

Improving social skills promotes social growth. Social development as an important and influential variable has an important role in improving social relations. Due to the improvement of social growth, it is expected that some social capabilities of individuals will be improved, and individuals will have better communicate with their environment (Brown, Forsyth & Berthelot, 2014).

All groups and individuals need to promote social growth, leading to a greater understanding of the need to improve social growth today. In other words, social growth in all groups should be considered, and careful planning should be done to improve it, increasing the efforts of many managers and researchers to improve social growth as an important goal today (Nakamura & Ishikawa, 2019). In order to create a culture of sport in society, athletes have an important role as important pillars of sport. The social development of athletes as an important issue can play a decisive role in advancing the goals related to the socio-cultural issues of sports.

Social growth is a set of individual developments in order to know the community and environment around them and provide the desired behavior in accordance with the demands of their community (Nakamura and Ishikawa, 2019). Moreover, social growth is considered to improve the set of abilities of individuals to communicate and interact with their social environment. Social growth causes people to be active in society while recognizing their environment

(Jeff & James, 2017). Social skills as one of the most important issues in social development can enable interpersonal and group interactions. Therefore, social growth refers to the improvement of the social status of individuals, the interactive status of individuals and the status of awareness of the environment (Brown et al., 2014).

Attention to promoting social growth because of changes in society has led to efforts in this regard. However, research so far has not been able to pave the way for improving social growth which can be partly owing to cultural and geographical differences in different parts of the world (Santiago & do Couto, 2020). The lack of comprehensive research on the social development of athletes, especially professional football players in Iran, leading to the need to create specialized and indigenous models in this regard is increasingly understood. The lack of concern about the development of social growth can be partly due to the lack of awareness about the social growth of Iranian Premier League football players. Hence, it is expected that the present study could cover many needs in the field of sports in terms of social development.

Therefore, the aim of this study was to present the model affecting the social development of professional football players in Iran.

Research Method

In this mixed-type qualitative-quantitative study, the data were collected using a field method. At first the interviews were conducted and

then, the initial codes including 54 primary codes were extracted by open coding. Due to the duplication of some codes, the number of codes was reduced to 25 final codes in the axial coding stage. At this stage, the finalized codes were divided into each factor. Finally, selective coding was performed, and the relationships between the model variables were determined. At the end of the coding, a paradigmatic pattern of research was formed.

Participants

The statistical population of the current study in the qualitative part included experts aware of the subject of the research, and 14 ones were selected as a sample using the purposeful sampling method. The inclusion criteria were having a) higher education related to the field of the present study, b) practical experience in the field of the ongoing study, and c) research and scientific backgrounds of individuals.

In addition, in a small part of the statistical population, there were 400 players in the country's Premier Football League, and according to Morgan's table, 196 people were identified as a research sample through the available sampling method. After distributing and collecting research questionnaires, 165 questionnaires were collected and analyzed.

Data Collection Tools and Methods

In the qualitative section of the present study, the data were collected using a semi-structured interview on which the components used as a research collection tool in the quantitative section were identified. The

questionnaire was divided into two general sections: demographic characteristics and 25 questions with a 5-option Likert scale (from strongly agree to strongly disagree).

These questions assessed individual factors (n=6), family factors (n=3), sports factors (n=7), technical factors (n=4) and cultural factors (n=5). The reliability of this questionnaire was confirmed using Cronbach's alpha calculation in all components. The overall reliability of this questionnaire was 0.87. The reliability of the measurement model was evaluated via factor load coefficients. The content validity of this questionnaire was assessed based on the opinions of 10 academic professors.

Data Processing Method

The statistical method used included the structural equation method. The data were analyzed using SPSS 17 and PLSS 2.

Findings

The results of the Kolmogorov-Smirnov test showed that the distribution of data in the current study was abnormal. On the other hand, due to the sample size of the research and the abnormality of the data distribution, it was determined that variance-based software and PLSS software should be applied. The qualitative results of the ongoing study indicated that 25 factors were identified as effective factors on the development of social development of professional football players in Iran. These factors were classified into 5 categories including individual, family, sports, technical and cultural factors.

Table 1- Summary of the research model

factors	T	Effect
Technical	39.504	0.831
Sports agents	142.184	0.943
Cultural factors	41.369	0.85
Family factors	39.974	0.893
Individual factors	0.110	0.915

According to the results of the research model, it was found that all factors had a significant effect on the development of social growth. Considering that the amount of T in all factors was >1.96 , it was revealed that all these factors had a significant presence in the social development of the study samples. The results of table 5 illustrate the model fit indices.

Discussion and Conclusion

The results suggested that 25 factors were identified as effective factors on the development of social development of professional football players in Iran. These factors were classified into 5 categories including individual, family, sports, technical and cultural factors. The nature of these factors demonstrated that various aspects such as individual, family, sports, technical and cultural conditions should be more paid attention to increase social development. In other words, investing in the field of personal, family, sports, technical and cultural factors can promote the development of social development of professional football players in Iran. Caldwell, Bermiss, Block & Mannor (2019) found that several factors could affect the social development of individuals.

The current study represented that among the identified factors, the sports

factors had the greatest role in progressing the social development of professional football players in Iran. Conroy & Coatsworth (2006) stated that coaching exercises played an important role in the social development of athletes. Anderson (2019) displayed that sports aspects and sports status of individuals could be effective in improving social development.

It is necessary to mention that sports factors due to the social programs of clubs and sports teams, mental stress of football, social atmosphere of football, media activities in sports, quality of sports services to players, social skills of coaches and sports managers and freedom of action of clubs and teams can help players to pave the way for improving the social development of professional football players in Iran.

Sports factors caused to provide the initial basis for the formation of social growth which had an effective role in the development of social growth. The presence of these factors could enhance the social development of professional football players in Iran, and the lack of attention to this factor as a limitation could cause problems in progressing the social development of professional football players in Iran.

Social development is the process by which an individual acquires knowledge, values, social relationships and social skills, and these acquisitions enable him/her to unite with society or behave in an adapted manner. Social growth is one of the important dimensions of growth affecting all aspects of life. People with the necessary social skills cope more easily with life issues and are generally more successful in life situations. Social development refers to a balanced set of social skills and adaptive behaviors that enable one to interact favorably with other people, react positively, and avoid behaviors that have negative consequences. Skills such as cooperation, responsibility, empathy, self-control and self-reliance are components of social development.

References

1. Anderson, D. (2019). Youth sport as a vehicle for social development. *Kinesiology Review*, 8(3), 180-187.
2. Brown, T. C., Forsyth, C. J., & Berthelot, E. R. (2014). The mediating effect of civic community on social growth: The importance of reciprocity. *The social science journal*, 51(2), 219-230.
3. Conroy, D. E., & Coatsworth, J. D. (2006). Coach training as a strategy for promoting youth social development. *The Sport Psychologist*, 20(2), 128-144.
4. Inghilleri, P. (2015). 1 Phenomenology of Positive Change: Social Growth. In *Enabling Positive Change* (pp. 6-17). Sciendo Migration.
5. Jeff, S., & James, D. (2017). Does an Extended Year Program for At Risk Youth Promote Academic and Social Growth?.
6. Nakamura, T., & Ishikawa, D. (2019). Factor of Social Growth of the Population at Japanese Local Countryside area (No. 9711323). International Institute of Social and Economic Sciences.
7. Santiago, A. R., & do Couto, H. T. Z. (2020). Socioeconomic development versus deforestation: considerations on the sustainability of economic and social growth in most Brazilian municipalities. *Environmental Development*, 100520.

مقاله پژوهشی

بررسی عوامل مؤثر بر توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران

محمدباقر عسکرنیا^۱، محمدرحیم نجف زاده^۲، حمید جنانی^۳، و جعفر برقی مقدم^۴

۱. دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

۲. دکترای مدیریت ورزشی، استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز (نویسنده مسئول)

۳. دکترای مدیریت ورزشی، استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

۴. دکترای مدیریت ورزشی، استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

چکیده

هدف این پژوهش بررسی عوامل مؤثر بر توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران بود. روش پژوهش از نوع آمیخته بود. در بخش کیفی تعداد ۱۴ نفر از خبرگان آگاه به موضوع پژوهش به عنوان نمونه مشخص گردیدند. این افراد با توجه به معیارهایی شامل تحصیلات عالی و مرتبط به حوزه پژوهش، تجربه عملی در حوزه پژوهش و همچنین سوابق پژوهشی و علمی انتخاب شدند. در بخش کمی تعداد ۱۹۶ نفر از بازیکنان لیگ برتر فوتبال به عنوان نمونه پژوهش مشخص گردیدند. پس از پخش و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌های پژوهش، تعداد ۱۶۵ پرسش‌نامه جمع‌آوری و مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد تعداد ۲۵ عامل به عنوان عوامل مؤثر بر توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران شناسایی شد. این عوامل در ۵ دسته شامل عوامل فردی، خانوادگی، ورزشی، فنی و فرهنگی دسته‌بندی شدند.

تاریخ دریافت:

۱۳۹۹/۰۶/۱۰

تاریخ پذیرش:

۱۳۹۹/۰۹/۳۰

واژگان کلیدی:

رشد اجتماعی، مهارت
اجتماعی، تغییرات،
فوتبال

مقدمه

امروزه به‌رغم ایجاد تغییرات عمیق فرهنگی و تغییر در شیوه‌های زندگی، بسیاری از افراد در رویارویی با مشکلات زندگی فاقد توانایی‌های لازم و انسانی

هستند که این امر آنان را در مواجهه با مسائل و مشکلات زندگی، آسیب‌پذیر نموده است. در سال‌های اخیر توجه زیادی به مبحث پرورش مهارت‌های اجتماعی شده است (اینفیلری، ۲۰۱۵). مهارت‌های اجتماعی ضمن بهبود تعامل فرد با اجتماع سبب می‌گردد تا از فرصت‌ها و پتانسیل‌های موجود نیز بهره‌گیری مناسبی داشته باشند. بهبود مهارت‌های اجتماعی سبب ارتقا رشد اجتماعی افراد می‌گردد. رشد اجتماعی به عنوان یک متغیر مهم و تأثیرگذار نقش مهمی در بهبود روابط اجتماعی افراد دارد. با توجه به

1. Email: mohammadbager.askarnia@gmail.com
2. Email: najafzadehrahim@yahoo.com
3. Email: janani-hamid@yahoo.com
4. Email: barghi@iaut.ir

طرفی توجه به مسائل مربوط به کارکردهای اجتماعی ورزشکاران در سطح جامعه نیاز به مطالعات تکمیلی - تری دارد (استامبولووا، رایبا و هنریکسن^۵، ۲۰۲۰). میندائوگاس و گیتناری^۶ (۲۰۱۹) اشاره داشتند که پژوهش‌های جامع‌ای می‌بایستی روند تأثیرگذاری ورزشکاران بر محیط پیرامون خود را مدنظر قرار دهند. نفوذ ورزشکاران بر افراد جامعه به علت پرمخاطب بودن آنان سبب گردیده است تا توجه به برخی ابعاد اجتماعی ورزشکاران بیش از پیش درک گردد. این در حالی است که پژوهش‌های جامع‌ای در این خصوص روند ارتقا رشد ورزشکاران و تأثیرگذاری مثبت آنان بر محیط اجتماعی خود را مورد بررسی قرار نداده‌اند (شین و کیم^۷، ۲۰۱۹). به صورتی که پژوهش‌های مشخصی در خصوص شکل‌گیری سرمایه اجتماعی به واسطه ورزشکاران شکل نگرفته است (ادھیکاری، براهماچاری، کار، موسادی و مولیک^۸، ۲۰۲۰). هرچند در دهه اخیر روابط میان ورزش و رسانه جهت بهبود مسائل خاصی از جمله فرهنگ‌سازی در سطح جامعه موردبررسی قرار گرفته است اما این مطالعات به شکل جامعه‌موردبررسی قرار نگرفته است (بویلی^۹، ۲۰۰۶). تمامی گروه‌ها و افراد نیاز به ارتقا رشد اجتماعی می‌باشند. این مسئله سبب گردیده است تا ضرورت بهبود رشد اجتماعی امروزه بیش‌ازپیش درک گردد. به عبارتی رشد اجتماعی در تمامی گروه‌ها می‌بایستی موردتوجه قرار گیرد و برنامه‌ریزی دقیقی جهت بهبود آن انجام گردد. این مسئله سبب گردیده است تا امروزه تلاش جهت بهبود رشد اجتماعی به عنوان یک هدف مهم موردتوجه مدیران و محققان بسیاری قرار گیرد

بهبود رشد اجتماعی انتظار می‌رود که برخی قابلیت‌های اجتماعی افراد نیز بهبود یابد و افراد به صورت مناسب‌تری با محیط پیرامون خود ارتباط برقرار نمایند (برون، فورثیس و برتلوت^۱، ۲۰۱۴). امروزه ورزش به لحاظ وسعت دامنه شمول، قابل‌اجرا بودن در شرایط و اماکن گوناگون، کم‌هزینه و در دسترس بودن و سهولت اجرا برای تمامی اقشار و سنین مختلف افراد جامعه به‌شدت مورد توجه دانشمندان و دانش‌پژوهان تربیت‌بدنی و علوم ورزشی قرار گرفته است. ورزش و فعالیت بدنی همانند بخش مهمی از سبک زندگی افراد در عصر حاضر می‌تواند سلامت جسمی و روانی افراد را تضمین کند (هوانگ و هامفریز^۲، ۲۰۱۰). در جامعه امروزی، ورزش دیگر تنها به صورت فعالیت‌های فیزیکی و فکری برای سلامت جسم و ذهن نگریسته نمی‌شود، بلکه در پس آن روابط اقتصادی و سیاسی آشکار و پنهان بسیاری وجود دارد که آن را از هدف اولیه‌اش دور ساخته و ورزش را از فعالیت جسمی و ذهنی محض بسیار فراتر برده است. با توجه به مخاطبان بسیار ورزش و فراگیر شدن انواع مختلف ورزش‌ها برای اکثریت افراد جامعه بشری، به نظر می‌رسد که به طور کلی ورزش از هدف اصلی خود فاصله گرفته و وسیله‌ای در دست دولت‌ها جهت ایجاد برخی فعالیت‌های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی شده است (برون، باسیل و بوکامیا^۳، ۲۰۰۳). در حوزه ورزش و مطالعات مدیریت ورزشی، اکثریت پژوهش‌های انجام گرفته شده به بررسی مسائل حرفه‌ای در ورزش پرداخته شده است و پژوهشی در حوزه نقش ورزش در جامعه و الگوسازی ورزشکاران در بهبود فرهنگ جامعه انجام نگرفته است (تربیر، گرم و کستینگ^۴، ۲۰۱۵). از

6. Mindaugas & Gintare
7. Shin & Kim
8. Adhikary, Brahmachary, Kar, Musaddi & Moulik
9. Boyle

1. Brown, Forsyth & Berthelot
2. Huang & Humphreys
3. Brown, Basil & Bocarnea
4. Treiber, Germ & Kesting
5. Stambulova, Ryba & Henriksen

(ناکامورا و ایشیکاوا، ۲۰۱۹). در جهت فرهنگ‌سازی ورزش در جامعه، ورزشکاران به عنوان ارکان مهم ورزش، نقش مهمی دارند. رشد اجتماعی ورزشکاران به عنوان یک مسئله مهم می‌تواند در جهت پیشبرد اهداف مربوط به مسائل فرهنگی-اجتماعی ورزش نقش تعیین‌کننده‌ای داشته باشد.

رشد اجتماعی به مجموعه پیشرفت‌های فردی در جهت شناخت اجتماع و محیط پیرامون خود و همچنین ارائه رفتار مطلوب مطابق با خواسته‌های اجتماع خود می‌باشد (ناکامورا و ایشیکاوا، ۲۰۱۹). همچنین رشد اجتماعی به بهبود مجموعه‌ای قابلیت‌های افراد در جهت ارتباط و تعامل با محیط اجتماعی خود تلقی می‌شود. رشد اجتماعی سبب می‌گردد تا افراد ضمن شناخت محیط خود به صورت مناسب در اجتماع به فعالیت مشغول شوند (جف و جیمز، ۲۰۱۷). مهارت‌های اجتماعی به عنوان یکی از مسائل مهم در رشد اجتماعی سبب می‌گردد تا بتوان تعاملات بین فردی و گروهی را ایجاد نمود. از این رو رشد اجتماعی اشاره به ارتقا وضعیت اجتماعی افراد، وضعیت تعاملی افراد و همچنین وضعیت آگاهی افراد از محیط پیرامون خود دارد (برون و همکاران، ۲۰۱۴).

اهمیت رشد اجتماعی سبب گردیده است تا امروزه در پژوهش‌های مختلف، سعی در بررسی ابعاد متنوع آن شود. ابهامات اساسی در مسیر رشد و توسعه رشد اجتماعی سبب گردیده است، در حال حاضر نیز پژوهش‌های مربوط به آن نتایج ضدونقیضی را ارائه دهد. وابستگی رشد اجتماعی به مجموعه‌ای عوامل فردی، فرهنگی، اجتماعی و سازمانی، سبب گردیده است تا این متغیر به عنوان یک متغیر پیچیده مشخص گردد. این در حالی است که پیشرفت در پژوهش‌های رشد اجتماعی سبب گردیده است تا امروزه آگاهی لازم

در خصوص ضرورت آن درک گردد (اینقیلری، ۲۰۱۵). ابهام در مسیر توسعه رشد اجتماعی و فقدان الگوهای جامع سبب گردیده است تا امروزه گروه‌های بسیاری از رشد اجتماعی مطلوبی برخوردار نباشند (ناکامورا و ایشیکاوا، ۲۰۱۹). این مسئله منجر به وجود مشکلات عمده‌ای در مسیر توسعه رشد اجتماعی شده است. ورزشکاران به عنوان افراد پرمخاطب در جامعه، نیازمند برخورداری از رشد اجتماعی مطلوب هستند.

توجه به رشد اجتماعی در برخی گروه‌ها از جمله ورزشکاران حرفه‌ای در جامعه امروزی مهم و کلیدی تلقی شده است. رشد روز افزون رسانه‌های جمعی سبب گردیده است تا نفوذ ورزشکاران حرفه‌ای بر مخاطبان خود در تمامی ابعاد اجتماعی، فرهنگی و فردی کاملاً مشخص و عینی باشد. این مسئله سبب گردیده است تا بسیاری از رفتارهای درست و نادرست ورزشکاران حرفه‌ای به عنوان یک الگو کاملاً مشخص در سایر گروه‌ها و افراد نیز مخابره کند (کوبایاشی، ۲۰۱۹). توجه به ارتقا رشد اجتماعی با توجه به تغییرات پیش آمده در سطح جامعه سبب گردیده است تا تلاش‌هایی در این خصوص انجام گردد. هر چند تاکنون پژوهش‌های انجام شده نتوانسته است تا مسیر بهبود رشد اجتماعی را هموار نماید. این مسئله می‌تواند تا حدی ناشی از تفاوت‌های فرهنگی و جغرافیایی در محیط‌های مختلف جهان باشد (سانتیاگو و دی کوتو، ۲۰۲۰). به عبارتی تفاوت‌های موجود در مناطق جغرافیایی سبب گردیده است تا امروزه نتوان نسخه‌ای یکسان در خصوص رشد اجتماعی برای تمامی گروه‌ها اعلام داشت. با این توجه شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران می‌تواند زمینه را جهت بهبود رشد اجتماعی در میان این گروه از ورزشکاران فراهم نماید. یکی از گروه‌های

1. Nakamura & Ishikawa
2. Jeff & James

3. Kobayashi
4. Santiago & do Couto

که مدل توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران به چه صورت می‌باشد؟

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر از نوع آمیخته به صورت کیفی- کمی بود. به علت این که روش کیفی در پژوهش حاضر در اولویت بر روش کمی داشت، روش پژوهش از نوع روش آمیخته اکتشافی بود. روش گردآوری اطلاعات در پژوهش حاضر به صورت میدانی بود. جهت انجام بخش کیفی ابتدا مصاحبه‌های پژوهش انجام گرفت. سپس با کدگذاری باز، کدهای اولیه استخراج شد. این کدها شامل ۵۴ کد اولیه بود. با توجه به تکراری بودن برخی کدها، در نهایت در مرحله کدگذاری محوری تعداد کدها به ۲۵ کد نهایی تقلیل یافت. در این مرحله کدهای نهایی سازی شده، در هر عامل خود تقسیم-بندی شدند. در نهایت کدگذاری انتخابی انجام گردید و روابط میان متغیرهای الگو مشخص گردید. در پایان کدگذاری انجام شده الگوی پارادایمی پژوهش شکل گرفت.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری پژوهش در بخش کیفی شامل خبرگان آگاه به موضوع پژوهش بودند که برحسب انتخاب هدفمند تعداد ۱۴ نفر از این افراد به عنوان نمونه پژوهش مشخص گردیدند. این افراد با توجه معیارهایی شامل تحصیلات عالی و مرتبط به حوزه پژوهش، تجربه عملی در حوزه پژوهش و همچنین سوابق پژوهشی و علمی افراد انتخاب شدند. جدول شماره ۱ ویژگی نمونه‌های بخش کیفی را نشان می‌دهد.

مهم در سطح جامعه ورزشکاران حرفه‌ای هستند. این افراد با توجه به نفوذ خود در جامعه توانسته‌اند به صورت مناسبی با محیط خود در تعامل باشند. بهبود رشد اجتماعی آنان می‌تواند ضمن موفقیت ارتباطات اجتماعی ورزشکاران، سبب بهبود عملکرد فردی ورزشکاران نیز گردد. به عبارتی رشد اجتماعی به واسطه بهبود آگاهی محیطی در افراد می‌تواند به ارتقا عملکرد ورزشی افراد نیز منجر گردد. از طرفی فقدان پژوهش-های جامع در خصوص رشد اجتماعی ورزشکاران به خصوص بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران سبب گردیده است تا امروزه لزوم ایجاد مدل‌های تخصصی و بومی در این خصوص بیش‌ازپیش درک گردد. این مسئله سبب گردیده است تا انجام پژوهش حاضر به عنوان یک مسئله مهم بتواند بسیاری از نیازهای موجود در حوزه ورزش در خصوص رشد اجتماعی را پوشش دهد. در این بین بازیکنان فوتبال در کشور به عنوان افراد مطرح و تأثیرگذار بیش از سایر ورزشکاران موردتوجه جامعه قرار گرفته‌اند. این مسئله سبب گردیده است تا برخی مسائل شخصیتی و روان‌شناختی این افراد از جمله رشد اجتماعی سبب تأثیرگذاری بر عملکرد آنان در زمین مسابقه و محیط پیرامون خود شود. این در حالی است که ضعف پژوهش‌ها در این حوزه و عدم توجه به مسئله رشد اجتماعی سبب گردیده است تا مشکلات عمده‌ای در این خصوص ایجاد گردد. فقدان دغدغه در خصوص توسعه رشد اجتماعی را می‌توان تا حدی ناشی از عدم آگاهی در خصوص رشد اجتماعی بازیکنان فوتبال لیگ برتر ایران دانست. این مسئله سبب گردیده است تا پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران سعی در پاسخ به این سؤال داشته باشد

جدول ۱- ویژگی نمونه‌های بخش کیفی

نمونه	جنسیت	تحصیلات	سابقه فعالیت در ورزش
نمونه ۱	مرد	دکتری	۱۹ سال
نمونه ۲	زن	کارشناسی ارشد	۲۵ سال
نمونه ۳	مرد	دکتری	۲۰ سال
نمونه ۴	مرد	کارشناسی ارشد	۱۷ سال
نمونه ۵	زن	دکتری	۱۰ سال
نمونه ۶	مرد	دکتری	۲۵ سال
نمونه ۷	مرد	کارشناسی	۴۰ سال
نمونه ۸	مرد	دکتری	۲۰ سال
نمونه ۹	مرد	کارشناسی ارشد	۲۲ سال
نمونه ۱۰	زن	دکتری	۳۲ سال
نمونه ۱۱	مرد	دکتری	۱۸ سال
نمونه ۱۲	مرد	دکتری	۳۱ سال
نمونه ۱۳	زن	دکتری	۱۰ سال
نمونه ۱۴	زن	کارشناسی ارشد	۱۲ سال

سؤالات عوامل فردی (۶ سؤال)، خانوادگی (۳ سؤال)، عوامل ورزشی (۷ سؤال)، عوامل فنی (۴ سؤال) و عوامل فرهنگی (۵ سؤال) را مورد سنجش قرار دادند. پایایی این پرسش‌نامه با استفاده از محاسبه آلفای کرونباخ در تمامی مؤلفه‌ها و همچنین پرسش‌نامه کلی مورد تأیید قرار گرفت. میزان پایایی کلی این پرسش‌نامه $0/87$ مشخص گردید. پایایی الگو اندازه-گیری به‌وسیله ضرایب بارهای عاملی و پایایی ترکیبی مورد ارزیابی قرار گرفت که اطلاعات مربوط به آن در بخش یافته‌های پژوهش ارائه گردید. روایی محتوایی این پرسش‌نامه با استفاده از نظرات ۱۰ تن از اساتید دانشگاهی مورد بررسی قرار گرفت.

روش پردازش داده‌ها

روش آماری مورد استفاده در پژوهش حاضر شامل روش معادلات ساختاری بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر از نرم‌افزار اس پی اس نسخه ۱۷ و پی ال اس اس نسخه ۲ استفاده گردید.

همچنین در بخش کمی جامعه آماری شامل بازیکنان لیگ برتر فوتبال کشور است که بر اساس برآوردها تعداد این افراد ۴۰۰ نفر بودند. بر حسب انتخاب در دسترس و بر اساس جدول مورگان تعداد ۱۹۶ نفر به عنوان نمونه پژوهش مشخص گردیدند. پس از پخش و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌های پژوهش، تعداد ۱۶۵ پرسش‌نامه جمع‌آوری و مورد تحلیل قرار گرفت.

ابزار و شیوه‌های گردآوری داده‌ها

ابزار گردآوری پژوهش حاضر در بخش کیفی، مصاحبه نیمه ساختاریافته بود. همچنین با توجه به مصاحبه‌های انجام شده، مؤلفه‌های مدنظر شناسایی گردید که از این عوامل به عنوان ابزار گردآوری پژوهش در بخش کمی استفاده گردید. این پرسش‌نامه به دو بخش کلی ویژگی‌های جمعیت شناختی و سؤال‌های آن که به صورت پنج گزینه‌ای لیکرتی (از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم) و در ۲۵ سؤال بود، تقسیم گردید. این

ادامه جدول ۲- عوامل مؤثر توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران (خروجی بخش کیفی)

ردیف	۱۴۰۵ خرداد	۱۳۰۵ خرداد	۱۲۰۵ خرداد	۱۱۰۵ خرداد	۱۰۰۵ خرداد	۹۰۵ خرداد	۸۰۵ خرداد	۷۰۵ خرداد	۶۰۵ خرداد	۵۰۵ خرداد	۴۰۵ خرداد	۳۰۵ خرداد	۲۰۵ خرداد	۱۰۵ خرداد	۵ خرداد
موفقیت و شکست ورزشی بازیکنان در سالیان اخیر	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱
مسئولیت‌های بالای ورزشی بازیکنان برنامه‌های فرهنگی موجود در فوتبال آموزش مهارت‌های اجتماعی در فوتبال	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
فعالیت‌های مشارکتی بازیکنان در باشگاه‌ها و تیم‌ها	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
بازخورد به فعالیت‌های اجتماعی بازیکنان شناسایی تعصبات و عادت‌های بازیکنان	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۱
۵	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱

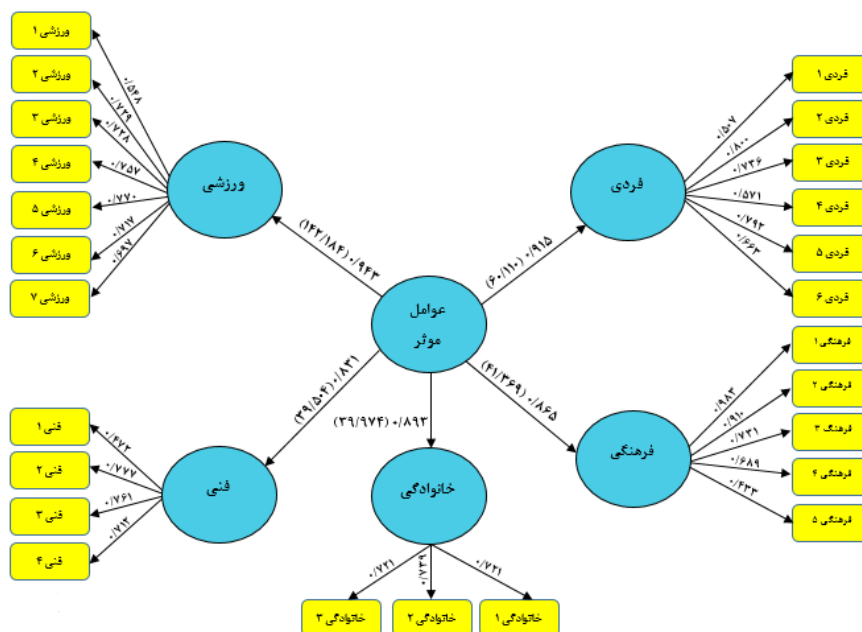
دسته شامل عوامل فردی، خانوادگی، ورزشی، فنی و فرهنگی دسته‌بندی شدند. جدول شماره ۴ نتایج دسته‌بندی عوامل شناسایی شده را نشان می‌دهد.

نتایج کیفی پژوهش حاضر نشان داد تعداد ۲۵ عامل به عنوان عوامل مؤثر بر توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران شناسایی شد. این عوامل در ۵

جدول ۳- دسته‌بندی عوامل شناسایی‌شده

عوامل	گویه‌ها
عوامل فردی	ویژگی‌های شخصیتی هوش بازیکنان تجارب قبلی مسائل اجتماعی بازیکنان ظاهر فردی انگیزش اجتماعی شدن بازیکنان استرس بازیکنان
عوامل خانوادگی	محیط عاطفی خانواده روابط اجتماعی والدین گرایش‌های اجتماعی بستگان و آشنایان
عوامل ورزشی	برنامه‌های اجتماعی باشگاه و تیم‌های ورزشی فشار ذهنی حاکم بر فوتبال جو اجتماعی حاکم بر فوتبال فعالیت‌های رسانه‌ای موجود در ورزش کیفیت خدمات ورزشی به بازیکنان مهارت‌های اجتماعی مربیان و مدیران ورزشی آزادی عمل باشگاه‌ها و تیم‌ها به بازیکنان
عوامل فنی	جایگاه ورزشی بازیکنان مهارت ورزشی بازیکنان موفقیت و شکست ورزشی بازیکنان در سالیان اخیر مسئولیت‌های بالای ورزشی بازیکنان
عوامل فرهنگی	برنامه‌های فرهنگی موجود در فوتبال آموزش مهارت‌های اجتماعی در فوتبال فعالیت‌های مشارکتی بازیکنان در باشگاه‌ها و تیم‌ها بازخورد به فعالیت‌های اجتماعی بازیکنان شناسایی تعصبات و عادت‌های بازیکنان

شکل شماره ۱ نتایج الگو بررسی عوامل مؤثر بر توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران را نشان می‌دهد.

شکل شماره ۱- الگو پژوهش در حالت بار عاملی و ضرایب تی

جدول ۴- خلاصه الگو پژوهش

عوامل	تی	تأثیر
عوامل فنی	۳۹/۵۰۴	۰/۸۳۱
عوامل ورزشی	۱۴۲/۱۸۴	۰/۹۴۳
عوامل فرهنگی	۴۱/۳۶۹	۰/۸۶۵
عوامل خانوادگی	۳۹/۹۷۴	۰/۸۹۳
عوامل فردی	۶۰/۱۱۰	۰/۹۱۵

عوامل همگی حضور معناداری در رشد اجتماعی نمونه‌های پژوهش داشته‌اند. نتایج جدول ۵ شاخص-های برازش مدل را نشان می‌دهد.

مطابق با نتایج الگو پژوهش مشخص گردید تمامی عوامل، تأثیر معناداری بر توسعه رشد اجتماعی دارند. با توجه به این که میزان تی مشخص شده در تمامی عوامل بالاتر از $1/96$ است، مشخص گردید که این

جدول ۵- شاخص‌های برازش

فردی	خانوادگی	فرهنگی	ورزشی	فنی	
۰/۸۵	۰/۸۲	۰/۸۶	۰/۸۹	۰/۸۵	آلفای کرونباخ
۰/۸۹	۰/۸۷	۰/۸۹	۰/۹۱	۰/۸۷	پایایی ترکیبی
۰/۵۸	۰/۶۳	۰/۴۸	۰/۵۰	۰/۴۲	روایی همگرا
۰/۸۳	۰/۷۹	۰/۷۴	۰/۸۸	۰/۶۹	R2
۰/۳۸۸	۰/۴۲۱	۰/۲۸۷	۰/۴۰۱	۰/۳۵۱	Q2
۰/۰۴۹	۰/۰۸۱	۰/۰۴۲	۰/۰۶۷	۰/۰۵۶	SRMR

مهارت‌های برقراری ارتباط، مهارت‌های مربوط به احساسات و عواطف است. مطالعات وایتزمن^۲ (۱۹۸۱) یکی از مطالعات پایه در حوزه رشد اجتماعی است. وایتزمن (۱۹۸۱) تشخیص رشد اجتماعی را از رشد ذهنی هم دشوارتر و آن را سطحی از مهارت در روابط اجتماعی می‌داند که با آن می‌توان با مردم به راحتی زندگی کرد و سازگار شد. از نظر وایتزمن، مؤلفه‌های رشد اجتماعی عبارتند از: استقلال، پذیرش مسئولیت، آینده‌نگری، میانه‌روی، امیدواری و خوش‌بینی، شوخی و بذله‌گویی. علاوه بر این مؤلفه‌ها، داشتن روحیه جمعی، میزان شرکت در اجتماعات، سازگاری اجتماعی، تعاون، همکاری، رقابت سالم، برون‌گرایی، فداکاری و گذشت، هنجارمندی، قانون‌پذیری، تحمل انتقادات، استقامت در شکست‌ها و تواضع در پیروزی‌ها، شناخت و عزت‌نفس و عدم خودبرتربینی را می‌توان از نشانه‌ها و مؤلفه‌های رشد اجتماعی افراد دانست. رشد اجتماعی، مهم‌ترین جنبه رشد وجود هر شخص است که نه فقط در سازگاری با اطرافیان مؤثر است که هم اکنون با آن‌ها سروکار دارد، بلکه در میزان موفقیت و پیشرفت تحصیلی نیز تأثیر دارد. این جنبه از رشد یک کیفیت پیوسته است و به تدریج به کمال می‌رسد. آرمان و هدف نهایی رشد اجتماعی کودکان و نوجوانان کمک به آنان به منظور دستیابی به سعادت فردی و اجتماعی

نتایج مربوط به شاخص‌های برازش پژوهش نشان داد که الگو پژوهش از برازش مناسبی برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

رشد اجتماعی به عنوان یکی از مسائل مهم مدنظر بوده است. رشد اجتماعی فرآیندی است که از طریق آن فرد، آگاهی‌ها، ارزش‌ها، برقراری روابط اجتماعی و مهارت‌های اجتماعی را کسب می‌کند و این اکتسابات او را قادر می‌سازند که با جامعه وحدت یابد و به نحوی انطباق یافته رفتار کند. رشد اجتماعی یعنی به سطحی از مهارت‌ها در روابط اجتماعی دست یافته باشیم که بتوانیم با مردم به راحتی زندگی کنیم و سازگاری داشته باشیم. معیار اندازه‌گیری رشد اجتماعی هر کس میزان سازگاری او با دیگران است این دیگران شامل افراد خانواده، معلمان، دوستان و بستگان گرفته تا افراد محیط اطراف شما حتی کسانی که برای اولین بار با آن‌ها برخورد می‌کنید می‌شود. بهبود رشد اجتماعی می‌تواند در جهت بهبود وضعیت ارتباطی و تعاملی در میان گروه‌های مختلف از جمله بازیکنان فوتبال منجر گردد. توجه به مسیر ارتقا رشد اجتماعی همواره به عنوان یک نگرانی و دغدغه مورد توجه پژوهشگران بوده است. گلدشتاین^۱ (۱۹۷۳) در تئوری خود اشاره داشت که مهارت‌های مربوط به رشد اجتماعی شامل

کونروی^۵ (۲۰۰۱) نیز مشخص نمود که رشد اجتماعی نیازمند برخورداری از عوامل مختلفی است. به نظر می‌رسد عوامل شناسایی‌شده نشان می‌دهد که رشد اجتماعی در میان بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران تحت تأثیر عوامل مختلفی است و این مسئله تا حدی ناشی از پیچیدگی‌های فرایند توسعه رشد اجتماعی به‌خصوص در میان این گروه از ورزشکاران است.

پژوهش حاضر مشخص نمود که در میان عوامل شناسایی‌شده، عوامل ورزشی بیشترین نقش را در توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران دارد. کونروی و کوآتسورس^۶ (۲۰۰۶) در پژوهش خود پی بردند که تمرینات مربیان نقش مهمی در جهت رشد اجتماعی ورزشکاران دارد. اندرسون^۷ (۲۰۱۹)، هاولس، سرکار و فلچر^۸ (۲۰۱۷)، اسپولنکورف^۹ (۲۰۱۲) و گرینیاثو^{۱۰} (۱۹۸۳) مشخص نمودند که جنبه‌های ورزشی و جایگاه ورزشی افراد می‌تواند در جهت بهبود رشد اجتماعی تأثیرگذار باشد. امیرتاش و همکاران (۲۰۰۶) نیز مشخص نمودند که مسائل ورزشی سبب تأثیرگذاری بر بهبود رشد اجتماعی گردد. با این توجه می‌توان چنین اعلام داشت که نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش اندرسون (۲۰۱۹)، هاولس و همکاران (۲۰۱۷)، اسپولنکورف (۲۰۱۲)، گرینیاثو (۱۹۸۳) و همچنین نتایج پژوهش امیرتاش و همکاران (۲۰۰۶) همخوان است.

در تفسیر این مسئله لازم به ذکر است که عوامل ورزشی به واسطه برنامه‌های اجتماعی باشگاه و تیم‌های ورزشی، فشار ذهنی حاکم بر فوتبال، جو اجتماعی حاکم بر فوتبال، فعالیت‌های رسانه‌ای موجود

در مسیر رشد و کمال شخصیت آدمی است. این مسئله نشان می‌دهد که مسیر بهبود رشد اجتماعی امری سخت و دشوار است. این مسئله سبب گردیده است تا در جهت بهبود رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران عوامل در حوزه‌های مختلف مشخص گردد.

نتایج نشان داد که ۲۵ عامل به عنوان عوامل مؤثر بر توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران شناسایی شد. این عوامل در ۵ دسته شامل عوامل فردی، خانوادگی، ورزشی، فنی و فرهنگی دسته‌بندی شدند. ماهیت عوامل شناسایی‌شده نشان می‌دهد که توسعه رشد اجتماعی نیازمند توجه به جنبه‌های مختلفی از جمله شرایط فردی، خانوادگی، ورزشی، فنی و فرهنگی است. به عبارتی سرمایه‌گذاری در حوزه عوامل فردی، خانوادگی، ورزشی، فنی و فرهنگی می‌تواند سبب ارتقا توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران گردد. طالبی‌فر (۲۰۱۷) در پژوهش خود که با هدف بررسی عوامل اجتماعی-فرهنگی مؤثر بر رشد اجتماعی دانش‌آموزان مطالعه موردی خراسان جنوبی - ۲۰۱۵ انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی برد که بین (جامعه‌پذیری دانش‌آموزان، همبستگی اعضاء خانواده، مطالعه و پژوهش، دسترسی به امکانات ورزشی-تفریحی، مسئولیت دهی به دانش‌آموزان، روابط اجتماعی خانواده) و رشد اجتماعی آنان، رابطه معناداری وجود دارد. کالدول، برمیس، بلاک و مانور^۱ (۲۰۱۹) و همچنین اسونسون، اندرسون، ماهونی و ها^۲ (۲۰۱۹) نیز مشخص نمودند که عوامل متعددی در جهت رشد اجتماعی افراد تأثیرگذار است. اوکادا و یونگ^۳ (۲۰۱۲)، پنینگتون و سینلنیکو^۴ (۲۰۱۸) و

6. Conroy & Coatsworth
7. Anderson
8. Howells, Sarkar & Fletcher
9. Schulenkorf
10. Gruneau

1. Caldwell, Bermiss, Block & Mannor
2. Svensson, Andersson, Mahoney & Ha
3. Okada & Young
4. Pennington & Sinelnikov
5. Conroy

و رفتارهای انطباقی مربوط است که فرد را قادر می‌سازد با افراد دیگر روابط متقابل مطلوب داشته باشد، واکنش‌های مثبت بروز دهد و از رفتارهایی که پیامدهای منفی دارند، اجتناب ورزد. وجود مهارت‌هایی چون همکاری، مسئولیت‌پذیری، همدلی، خویش‌داری و خودتکایی از مؤلفه‌های رشد اجتماعی به شمار می‌روند. در مسیر توسعه رشد اجتماعی در برخی گروه‌ها از جمله ورزشکاران نیاز است تا تلاش‌های جدی انجام گردد. با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد تا کنترل فشار ذهنی حاکم بر فوتبال و کنترل حواشی آن به بهبود تعاملات اجتماعی و در نتیجه ارتقا رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران اقدام نمود. همچنین با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد تا بهبود مهارت‌های اجتماعی مربیان و مدیران ورزشی و همچنین ارتقا آموزش‌ها در خصوص مهارت‌های اجتماعی زمینه جهت رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران را اقدام نمود. همچنین با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد تا منابع انگیزشی در میان بازیکنان در جهت بهبود انگیزش اجتماعی شدن بازیکنان و در نتیجه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران اقدام نمود.

در ورزش، کیفیت خدمات ورزشی به بازیکنان، مهارت‌های اجتماعی مربیان و مدیران ورزشی و آزادی عمل باشگاه‌ها و تیم‌ها به بازیکنان سبب می‌گردد تا مسیر توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران هموار گردد. عوامل ورزشی سبب می‌گردد تا بستر اولیه در جهت شکل‌گیری رشد اجتماعی را فراهم آورد و این مسئله سبب نقش تأثیرگذار آن بر توسعه رشد اجتماعی گردد. حضور این عوامل می‌تواند منجر به توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران گردد و فقدان توجه به این عامل می‌تواند به عنوان یک محدودیت سبب بروز مشکلاتی در جهت توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران گردد.

رشد اجتماعی فرآیندی است که از طریق آن فرد آگاهی‌ها، ارزش‌ها، برقراری روابط اجتماعی و مهارت‌های اجتماعی را کسب می‌کند و این اکتسابات او را قادر می‌سازد تا با جامعه وحدت یا به نحوی انطباق یافته رفتار کند. رشد اجتماعی یکی از ابعاد مهم رشد است که بر تمامی جوانب زندگی تأثیر می‌گذارد. افرادی که از مهارت اجتماعی لازم برخوردارند، در مسیر زندگی با سهولت بیشتری با مسائل کنار می‌آیند و به طور کلی در موقعیت‌های زندگی موفق‌تر عمل می‌کنند. رشد اجتماعی به مجموعه متوازی از مهارت‌های اجتماعی

منابع

1. Adhikary, D., Brahmachary, A., Kar, A., Musaddi, D., & Moulik, S. (2020). Sports and Social Capital: A Qualitative Study on Women Athletes with Disabilities. *discourse*, 1 (4), 1-12.
2. Amirtash, A., Sobhaninejad, M., Abedi, A. (2006). Comparison of Social Development of Athletic and Non-Athletic Male Students in Middle School. *Olympics*, 14 (2), 61-53
3. Anderson, D. (2019). Youth sport as a vehicle for social development. *Kinesiology Review*, 8(3), 180-187.
4. Boyle, R. (2006). *Sports journalism*. London: Sage.
5. Brown, T. C., Forsyth, C. J., & Berthelot, E. R. (2014). The mediating effect of civic community on social growth: The importance of reciprocity. *The social science journal*, 51(2), 219-230.
6. Brown, W., Basil, M., & Bocarnea, M. (2003). The influence of famous athletes on health beliefs and practices. *Journal of Health Communication*, 8, 41-57.

7. Caldwell, A. E., Bermiss, Y. S., Block, E. S., & Mannor, M. J. (2019). Scaling Impact: An Emergent Model of Social Growth Orientation in Nascent Ventures. *Academy of Management Proceedings*, 1(18), 66-69.
8. Conroy, D. E. (2001). Fear of failure: An exemplar for social development research in sport. *Quest*, 53(2), 165-183.
9. Conroy, D. E., & Coatsworth, J. D. (2006). Coach training as a strategy for promoting youth social development. *The Sport Psychologist*, 20(2), 128-144.
10. Gruneau, R. S. (1983). Class, sport and social development. University of Massachusetts Press. 241.
11. Heritage, C. (2019). Application Guidelines-Sport for Social Development in Indigenous Communities. Sport Support Program, 1-11.
12. Howells, K., Sarkar, M., & Fletcher, D. (2017). Can athletes benefit from difficulty? A systematic review of growth following adversity in competitive sport. *In Progress in brain research*, 234, 117-159.
13. Huang, H., & Humphreys, B. R. (2012). Sports participation and happiness: Evidence from US microdata. *Journal of Economic Psychology*, 33(4), 776-793.
14. Inghilleri, P. (2015). 1 Phenomenology of Positive Change: Social Growth. In *Enabling Positive Change. Sciendo Migration*, 6-17.
15. Jeff, S., & James, D. (2017). Does an Extended Year Program for At Risk Youth Promote Academic and Social Growth?. 28TH ANNUAL NYAR CONFERENCE. 1-7.
16. Kobayashi, K., & Cho, Y. (2019). Asian Sport Celebrity: The Nexus of Race, Ethnicity, and Regionality. 611-625.
17. Mindaugas, G., & Gintare, A. (2019). Image creation of professional athletes using contemporary social media. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*, (76), 69-76.
18. Nakamura, T., & Ishikawa, D. (2019). Factor of Social Growth of the Population at Japanese Local Countryside area. 8. International Institute of Social and Economic Sciences. 2 (3), 107-109.
19. Okada, C., & Young, K. (2012). Sport and social development: Promise and caution from an incipient Cambodian football league. *International review for the sociology of sport*, 47(1), 5-26.
20. Pennington, C. G., & Sinelnikov, O. A. (2018). Using Sport Education to Promote Social Development in Physical Education: Column Editor: K. Andrew R. Richards. *Strategies*, 31(6), 50-52.
21. Santiago, A. R., & do Couto, H. T. Z. (2020). Socioeconomic development versus deforestation: considerations on the sustainability of economic and social growth in most Brazilian municipalities. *Environmental Development*, 100520.
22. Schulenkorf, N. (2010). Bridging the divide: The role of sport events in contributing to social development between disparate communities. *European Journal of Tourism Research*, 3(2), 127-134.
23. Shin, S. H., & Kim, S. Y. (2019). A Narrative Inquiry Regarding the Growth, Overcoming Hardship, and Social Adjustment of Student Athletes from Broken Families. *Journal of the Korea Convergence Society*, 10(5), 267-278.
24. Stambulova, N. B., Ryba, T. V., & Henriksen, K. (2020). Career development and transitions of athletes: The international society of sport psychology position stand revisited. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 1-27.

25. Svensson, P. G., Andersson, F. O., Mahoney, T. Q., & Ha, J. P. (2019). Antecedents and outcomes of social innovation: A global study of sport for development and peace organizations. *Sport Management Review*. 23 (4), 657-670.
26. Talebifar, Ali Mohammad, (2017), A Study of Socio-Cultural Factors Affecting the Social Development of Students in a Case Study of South Khorasan 2015, The First National Conference on New Iranian and World Studies in Psychology and Educational Sciences, Law and Social Sciences, Shiraz, University Shushtar Applied Science
27. Treiber, M., Germ, R., & Kesting, A. (2015). From Drivers to Athletes: Modeling and Simulating Cross-Country Skiing Marathons. In *Traffic and Granular Flow'13*, Springer, 243-249.

ارجاع دهی

عسکرنیا، محمدباقر؛ نجف‌زاده، محمدرحیم؛ جنانی، حمید؛ و برقی‌مقدم، جعفر. (۱۴۰۰). بررسی عوامل مؤثر بر توسعه رشد اجتماعی بازیکنان حرفه‌ای فوتبال ایران. *مطالعات روان‌شناسی ورزشی*، ۱۰(۳۶)، ۱۹۷-۲۱۶. شناسه دیجیتال: 10.22089/spsyj.2020.9410.2033

Bagher Askarnia, M; Rahim Najafzadeh, M; Janani, H; & Jafar Barghi, M. (2021). Investigating the Factors Affecting the Development of Social Growth of Professional Football Players in Iran. *Sport Psychology Studies*, 10(36), 197-216. In Persian. DOI: 10.22089/spsyj.2020.9410.2033